„Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk / és forró, mint forrongó szellemünk!”

www.nyugatijelen.com

NYUGATI JELEN

Megjelenik Arad, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyében

9,00 lej

Polgári hetilap

II. (XXXVIII.) évfolyam, 90. (9722.) szám • 24 oldal

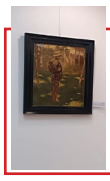
Péntek, 2026. szeptember 25.

Az irodalom olyan, mint egy szabadulószoba 2.

Hogy megérezzék: jó nekünk itt lenni! 8.

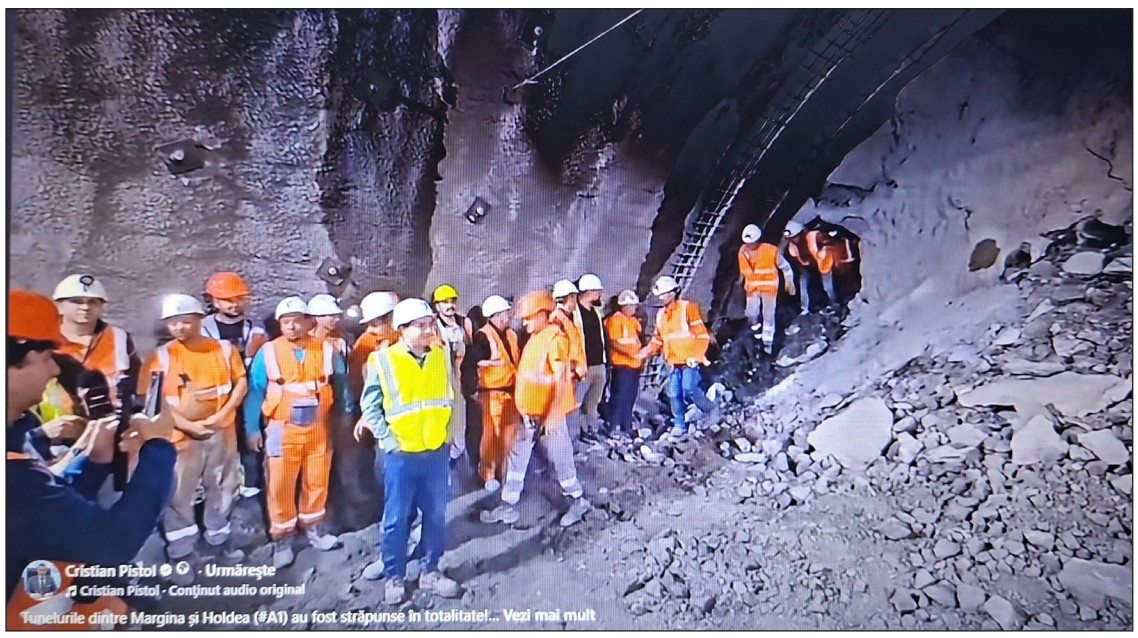
Otthonunk és a művészet, avagy a Kölcsey Galéria reneszánsza 10.

5 948429 702394 39

Befejeződött az alagutak kifúrása Marzsina és Holgya között

Temes – Mérföldkőhöz érkezett az A1-es autópálya Marzsina és Holgya közötti hiányzó szakaszának építése: pénteken befejeződött Románia eddigi leghosszabb autópálya-alagútjának a kifúrása, amely közel két kilométer hosszú (1985 méteres és 1825 méteres) galériákkal rendelkezik.

„Az építkezés legnehezebb szakasza ma véget ért – írja közösségi oldalán Cristian Pistol, a romániai közúti infrastruktúrát kezelő társaság (CNAIR) vezérigazgatója. – Két évnyi ásás a hegyben, a nap 24 órájában, tíz munkafront és 900 ember. A hiányzó autópálya-szakasz fizikai megvalósítása meghaladta a 75%-ot, az elkészült galériák betonozása naponta 20 méterrel halad előre, folytatódik a gerendák felszerelése az átjárókon és a völgyhidakon, és lefektetik a kötőanyagot (az első aszfaltréteget) az építkezés több szakaszán. Miután a galériák betonozása befejeződik, amit az év végére várunk, megkezdődik az alagutak biztonsági berendezéseinek telepítése és tesztelése. A 10 éve hiányzó 9 kilométer az ígéretekből igazi autópályává válik! A jövő év első felében megszakítás nélküli autópályán haladhatunk majd Boiţától Nagylakig, több mint 360 km-es távon.”

Fotó: DRDP Timisoara

A Lugos–Déva-autópálya hiányzó, Marzsina és Holgya közötti szakaszának építését 2026. augusztus 31-ig a helyreállítási terv (PNRR) forrásaiból finanszírozták, ami ezután épül meg, annak költségeit költségvetési forrásokból kell fedezni. Az építést az UMB (Románia) – Euro Asfalt (Bosznia Hercegovina) cégtársulás valósítja meg.

PATAKI Z.

Arad napja Pécsen – művészeti találkozás testvérvárosunkban

Újabb kulturális programmal erősödik Arad és Pécs testvérvárosi kapcsolata: szeptember 24-én, a pécsi Civil Közösségek Házában tartják a hagyományos *Arad napja Pécsen* című rendezvényt.

Idén Szabó Ileana képzőművész, az Artistic-be Creartive festőműhely alapítója képviseli Aradot *Metamorfózis – Árnyak papíron* című személyes kollekciójával.

A program újabb lehetőséget kínál arra, hogy az aradi művészet és a helyi alkotók bemutatkozzanak a testvérváros közönségének, miközben a kultúra révén tovább erősödik a két közösség közötti kapcsolat.

Arad és Pécs testvérvárosi együttműködését 2008-ban rögzítették hivatalosan. Azóta számos kulturális kezdeményezés és találkozó teremtett alkalmat a két város művészeinek és intézményeinek együttműködésére.

Az *Arad napja Pécsen* idei kiadása ennek a több mint másfél évtizedes kapcsolatnak egy újabb, művészeti állomása.

(T. Á.)

Visszahoznák „divatba” az iskolai egyenruhát

Újra fellángolt a vita az iskolai egyenruháról Romániában. A Szenátus szeptember 21-én 84 igen, 18 nem szavazattal és négy tartózkodással elfogadta azt a törvénytervezetet, amely kötelezővé tenné az egyenruha viselését a közoktatásban.

A szabályozás a magyar tannyelvű intézményekre is vonatkozna. A tervezet ugyanakkor nem egy központilag meghatározott uniformist írna elő: az egyenruha modelljét és elemeit az adott iskola igazgatótanácsa határozná meg, a szülői közösség jóváhagyásával.

Ez azt jelentené, hogy ha a törvény hatályba lép, az iskolák maguk dönthetnének arról, milyen legyen az egyenruhájuk, természetesen a jogszabály által meghatározott keretek között.

A tervezet az egyenruhák finanszírozására is kitér. Az öltözet bizonyos esetekben ingyenesen vagy támogatott formában járhatna, a finanszírozásban pedig a helyi és megyei önkormányzatok, illetve más vissza nem térítendő források is szerepet kaphatnak. A támogatás megítélésénél többek között a család anyagi helyzetét és a gyermekek számát is figyelembe vennék.

Az iskolák ráadásul az elfogadott egyenruhán felül nem követelhetnének meg további kötelező ruhadarabokat vagy kiegészítőket, az iskola nevét vagy jelvényét viselő elemek kivételével.

A kötelező egyenruha kérdésében azonban a romániai magyar oktatási közegben is vannak fenntartások. A témában magyar diákképviseleti vezető és iskolapszichológus is megszólalt, akik szerint az egyenruha önmagában nem oldja meg az iskolai zaklatás problémáját. A bullying visszaszorításához inkább megelőző és mentálhigiénés programokra, valamint az iskolai problémák hatékony kezelésére lenne szükség.

Hasonló szempontokat fogalmazott meg a Csiky Gergely Főgimnázium igazgatója is, aki szerint az intézményben már jelenleg is léteznek olyan szabályok, amelyek a tanulók öltözködésére vonatkoznak.

„A Csiky Gergely Főgimnázium belső rendszabályzata külön kitér a tanulók megfelelő öltözetére, és részletesen meghatározza, hogy milyen ruházatban nem lehet az iskolába jönni. Az előírásokat nemcsak rögzítjük a rendszabályzatban, hanem a gyakorlatban is alkalmazzuk: nem megfelelő öltözet esetén a tanulót figyelmeztetjük” – mondta az igazgató.

A meglévő öltözködési szabályok mellett az egyenruha kötelezővé tételét elsősorban annak anyagi vonzata miatt látja problematikusnak. Véleménye szerint a családoknak az iskolai költségek és a gyermeknevelséssel járó kiadások mellett újabb rendszeres terhet jelentene az egyenruha megvásárlása.

„Nem tartom indokoltnak olyan további kötelező kiadás bevezetését, amelynek pedagógiai haszna nem egyértelműen igazolható, ugyanis a bullying problémáját ez még nem oldja meg” – fogalmazott.

Az igazgató szerint az egyenruha bevezetése nemcsak anyagi, hanem gyakorlati kérdéseket is felvet. Nem egyszerű ugyanis olyan egységes öltözetet kialakítani, amely valamennyi életkorban kényelmes és praktikus, ugyanakkor az év minden szakában megfelelő.

Még egy egyszerűbbnek tűnő megoldás, például az egységes színű póló bevezetése sem feltétlenül jelentene költséghatékony alternatívát. A gyermekeknek több darabra lenne szükségük, a gyors növekedés miatt pedig ezeket időről időre cserélni kellene. Hosszabb távon így az egyenruha költsége jelentős terhet róhatna a családokra.

Mindezek alapján a Csiky Gergely Főgimnázium igazgatója úgy véli, hogy az iskolai egyenruha bevezetése jelenleg nem szükséges, hogy az oktatáspolitikai prioritások között szerepeljen.

„Meggyőződésem, hogy az iskolák előtt álló pedagógiai és közösségi kihívások kezelésére rendelkezésre álló erőforrásokat elsősorban olyan intézkedésekre kell fordítani, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a tanulók biztonságos, támogató és minőségi oktatási környezetének megteremtéséhez” – mondta.

Az intézményvezető ugyanakkor azt is hangsúlyozta: ha az egyenruha bevezetése végül kötelezővé válik, annak anyagi feltételeit is biztosítani kellene, és a költségeket ne a szülőkre kellene hárítani.

A Csiky Gergely Főgimnázium továbbra is támogatja a rendezett, kulturált és az iskolai közösség értékeihez illő megjelenést. Az igazgató szerint azonban ezt a jelenlegi öltözködési szabályok következetes alkalmazásával is megfelelően meg lehet valósítani.

Fontos ugyanakkor, hogy a Szenátus döntése önmagában még nem teszi kötelezővé az egyenruha viselését. A törvénytervezet a Képviselőház elé kerül, amely a kérdésben a döntő ház.

Ha a képviselők is elfogadják a tervezetet, és a jogszabály hatályba lép, a kötelezettség a magyar tannyelvű iskolákra is kiterjedhet.

Addig azonban a diákoknak nem kell egyenruhát vásárolniuk, és az iskolák sem vezethetnek be általános egyenruha-kötelezettséget pusztán a szenátusi szavazás alapján.

TAKÁTS ÁGNES